

SÖKANDE

Securitas Sverige AB, 556108-6082
Box 125 16
102 29 Stockholm

Ombud: Mats Johansson
c/o Securitas Sverige AB, Division Services, försäljning
Box 29
771 21 Ludvika

MOTPART

Landstinget Västmanland, 232100-0172
Upphandlingsenheten
721 89 Västerås

ÖVERPRÖVAD UPPHANDLING

Landstinget i Västmanlands upphandling avseende bevakning, dnr
LVU100136

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår bolagets framställning om åtgärder enligt lagen
om offentlig upphandling.

YRKANDEN M.M.

Landstinget i Västmanland (landstinget) genomför en upphandling i form av ramavtal avseende bevakning, dnr LVU100136. I tilldelningsbeslut den 23 maj 2011 antogs Svensk Bevakningstjänst AB som leverantör.

Securitas Sverige AB (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar upphandlingen ska göras om. Som grund för sitt yrkande anför bolaget att landstinget har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU och då särskilt mot kraven på likabehandling, icke-diskriminering, förutsebarhet samt transparens. Genom att landstinget brutit i sina förpliktelser enligt LOU har bolaget lidit skada eller i vart riskerat att lida skada i den mening som avses i LOU.

Landstinget bestrider bolagets yrkande om att upphandlingen ska göras om. Som grund för bestridandet anför landstinget att även om något brott mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU skulle kunna läggas landstinget till last har bolaget varken lidit eller kan komma att lida skada.

PARTERNAS NÄRMARE INSTÄLLNING

Bolaget

Bolaget har anfört i huvudsak följande till stöd för att landstinget skulle ha brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap 9 § LOU. Vid prissättningen av anbudet har bolaget inte haft kännedom om att intäkter från parkeringsövervakningen tillfaller den av landstinget utvalda leverantören. Endast nuvarande leverantör av de aktuella tjänsterna har full kännedom om detta eftersom denna förutsättning inte återfinns i förfrågningsunderlaget. Härigenom har befintlig anbudsgivare getts en otillåten fördel och upphandlingen uppfyller inte kravet på likabehandling. Under anbudstiden fick bolaget besked av landstinget att intäkten för kontrollavgifterna i Västerås tillfaller bevakningsleverantören. I och med detta besked inledde bo-

laget en intern diskussion hur man skulle agera med denna nya kunskap som inte redovisats i förfrågningsunderlaget. Efter det att bolaget mottagit tilldelningsbeslutet ändrade sig emellertid landstinget och meddelade att de uppgifter som efter anbudstidens utgång lämnats angående intäkterna för kontrollavgifterna delvis var felaktiga.

Landstinget har uppgett att storleken på intäkterna för kontrollavgifter är i storleksordningen 2 400 kronor per år. Bolaget har valt att själva undersöka hur följsamheten mot parkeringsbestämmelserna iakttas i Köping. Vid kontroller som gjorts under juni månad 2011 kunde konstateras omfattande felparkeringar där kontrollavgifter omedelbart kunde utfärdas. Som exempel kan nämnas att den 21 juni 2011 kunde konstateras att sju fordon stod parkerade på så sätt att kontrollavgift kunde utfärdas omedelbart. Dagen därpå var det åtta fordon som stod parkerade i strid med gällande villkor. Totalt hade detta kunnat generera kontrollavgifter i storleksordningen 2 100 – 3 500 kronor för den 21 juni och 2 400 – 4 000 kronor för den 22 juni. En estimering av det årliga värdet av kontrollavgifter bör uppgå till mellan 630 000 – 1 460 000 kronor. Bolaget har därvid inte kontrollerat efterlevnaden av de angivna tiderna på skyltarna, vilket borde generera ytterligare kontrollavgifter. Landstinget bygger sin uppfattning på att det under år 2010 endast uttagits kontrollavgifter om 2 400 kronor. Bolaget kan konstatera att den leverantör som idag utför uppdraget uppenbarligen inte fullgör detta. När landstinget lägger resultatet av denne leverantörs ansträngningar till grund för värdet av de kontrollavgifter som tillfaller övervakaren kan bolaget konstatera att detta belopp kunde ha inkasserats under en enda dag i juni 2011.

Skillnaden mellan de i upphandlingen begärda ersättningarna är enligt landstinget 240 000 kronor. Bolaget kan konstatera att även om en mycket försiktig uppskattning av görs av det årliga värdet av kontrollavgifterna endast i Köping så överstiger dessa skillnaden mellan anbuden med mer än

tre gånger. Bolaget kan visa att sidointäkterna av kontrollavgifterna har stor ekonomisk betydelse och offererade anbudssummor har varit beroende av dessa kontrollavgifter. Till detta kan tilläggas att det fortfarande råder osäkerhet kring villkoren avseende kontrollavgifterna i Västerås och att landstinget avstått att redovisa volymen av dessa kontrollavgifter. Frågor kring kontrollavgifter ställdes till landstinget under anbudstiden, dock utan att landstinget besvarade de ställda frågorna med annat än orden ”återkommer om detta”, ”denna statistik finns ej för närvarande” och ”det är administration”.

Genom att landstinget brustit i sina förpliktelser enligt LOU har bolaget lidit skada eller i vart riskerat att lida skada i den mening som avses i LOU. Den i tilldelningsbeslutet utsedda leverantören har vid anbudstillfället haft kännedom om sidointäkter från parkeringsövervakningen och därigenom getts en otillbörlig fördel vid prissättningen av anbudet. Brott mot likabehandlingsprincipen i 1 kap. 9 § LOU är således för handen.

Landstinget

Landstinget anför bl.a. följande till stöd för inställning. I Västerås är parkeringsytorna avgiftsbelagda och patrulleras av landstingets egna parkeringsvakter. Intäkterna från kontrollavgifterna tillfaller landstinget. Dessa utgör således inte någon sidointäkt till förmån för antagen leverantör. Parkeringsytorna i Köping är emellertid inte avgiftsbelagda, varför det endast i undantagsfall finns skäl att ta ut kontrollavgift. Mot bakgrund av detta saknas skäl att övervaka dem annat än i samband med annat uppdrag. Övervakningen utförs av antagen leverantör och intäkter från eventuella kontrollavgifter tillfaller leverantören. Under föregående år uppgick intäkterna till sammanlagt 2 400 kronor. Landstinget vidgår att uppgift om denna sidointäkt saknats i förfrågningsunderlaget.

Förfrågningsunderlaget inklusive bilagor beskriver i enlighet med LOU förutsättningarna för upphandlingen. Utvärderingen av anbuderna har skett utifrån i förfrågningsunderlaget angiven utvärderingsmodell. Oaktat omständigheterna kring aktuella sidointäkter krävs dock, för att åtgärd enligt 16 kap. 5 § LOU ska beslutas av rätten, att den leverantör som ansöker om överprövning har lidit eller kan komma att lida skada. Då sidointäkterna om ca. 2 400 kronor per år ställs mot det totala kontraktsvärdet om ca. 3 000 000 kronor kan konstateras att dessa utgör en endast obetydlig del. Av utvärderingen framgår att såväl bolaget som den vinnande anbudsgivaren erhållit full poäng avseende uppfyllande av bör-krav. Vad avser anbudspriset, som utgör 50 procent av viktningen i utvärderingen, uppgår det vinnande anbudet till 2 900 250 kronor per år medan bolagets anbud uppgår till 3 137 200 kronor per år. Det kan således konstateras att differensen mellan anbuderna uppgår till närmare 240 000 kronor varför ett beaktande av sidointäkter om 2 400 kronor vid prissättningen inte skulle ha påverkat utfallet av utvärderingen. Vid detta förhållande kan bolaget inte anses ha lidit eller kan komma att lida skada. Det saknas därför skäl att vidta åtgärder enligt LOU.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU, anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 1 § LOU anges följande. En leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärd enligt 5 eller 15 § (ansökan om överprövning).

I 16 kap. 5 § LOU anges följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Landstinget har vitsordat att uppgiften om att kontrollavgifterna från parkeringsövervakningen i Köping tillfaller leverantören inte framgår av förfrågningsunderlaget. Av utredningen i målet framgår att den vinnande anbudsgivaren haft tillgång till dessa uppgifter innan anbudet lämnades. Detta skulle enligt förvaltningsrättens mening kunna utgöra ett brott mot bestämmelserna i LOU och de gemenskapsrättsliga principerna. Landstinget har emellertid anfört att det endast i undantagsfall finns skäl att ta ut kontrollavgifter på parkeringsytorna i Köping eftersom parkeringsytorna där inte är avgiftsbelagda. Bolaget har inte bestritt att så skulle vara fallet. Förvaltningsrätten finner därför att det, även med beaktande av vad bolaget anfört gällande sina egna undersökningar av möjligheten att ta ut kontrollavgifter, finns grund för landstingets bedömning att intäkterna utgår till ett mindre belopp och att bolaget inte visat att det lidit skada eller riskerat att lida skada av landstingets eventuella brott mot LOU. Förvaltningsrätten har vid sin bedömning även beaktat vad landstinget anfört om att parkeringsytorna i Västerås är avgiftsbelagda och att intäkterna från felparkeringarna där tillfaller landstinget. Således finns inte skäl att förordna att upphandlingen ska göras om.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att bolaget inte har visat att det har lidit eller kan komma att lida skada på grund av att vissa uppgifter som vinnande leverantör hade tillgång till saknades i förfrågningsunderlaget. Bolagets framställning om åtgärder enligt LOU ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Annika Lowén

rådman

Målet har handlagts av Andreas Lund.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU

